ଏମ.ଏମ.ଆର.ଡି.ଏ. ଅଧିକାରୀଗଣ ସଂଘ, କେଦାରନାଥ ରାଓ ଘୋରପଡେ

ବନାମ

ମୁମ୍ବାଇ ମେଟ୍ରୋପଲିଟାନ ଆଞ୍ଚଳିକ ବିକାଶ ପ୍ରାଧିକରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଡିସେମ୍ବର 10, 2004

[ଅରିଜିତ ପଶାୟତ ଏବଂ ଏସ.ଏଚ. କପାଡ଼ିଆ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950:

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226- ନଗର ଏବଂ ଯୋଜନା ବିଭାଗ, ମୁଖ୍ୟ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟତା ସହିତ ଜଡିତ ଲିଖିତ ଆବେଦନ- ଏକ ଅଣ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏବଂ ଅଯୌକ୍ତିକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଫଏସଲା– କୁହାଗଲା, ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ଏକ ହିତକର ଆବଶ୍ୟକତା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶର କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଉଚ୍ଚାରିତ କରିବା ଅଟେ - ଏକ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଆଦେଶ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବା କିମ୍ବା ନିଷ୍ପତ୍ତିର ବୈଧତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷାର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ପ୍ରାୟତଃ ଅସମ୍ଭବ କରିଥାଏ- ତଥ୍ୟ ଅନୁସାରେ, ରିଟ ଆବେଦନ ଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହିତ ଜଡିତ- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ଉପାୟରେ ରିଟ ଆବେଦନର ଫଏସଲା କରିଥିଲେ ତାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାର ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖା ଯାଇନଥିଲା- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରି ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମୂଳକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ନୂତନ ବିଚାର ଏବଂ ଫଏସଲା ପାଇଁ ମାମଲାକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା- ପ୍ରଶାସନିକ ଆଇନ-ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ନୀତି-କୌଣସି ସିଦ୍ଧାନ୍ତମୂଳକ ଆଦେଶ ନାହିଁ ।

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ୟୁନାଇଟେଡ୍ କମର୍ସିଆଲ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ *ପି.ସି. କକ୍କର,* **[2003] 4 ଏସସିସି 364, ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି ।**

ବ୍ରିନ ବନାମ *ଆମାଲଗାମେଟେଡ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟର ୟୁନିଅନ,* **[1971] 1 All ଇଆର 1148 ଏବଂ** *ଆଲେକ୍ଜାଣ୍ଡର ମେସିନାରୀ (ଡୁଡଲି) ଲିମିଟେଡ୍* ବନାମ *କ୍ରାବିରିସ,* **(1974) ଆଇସିଆର 120 ଏନଆଇଆରସି, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।**

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 8260/2004

ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. ସଂଖ୍ୟା (ଲଜିଙ୍ଗ) 2205/2004 ରେ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ତା 27.8.2004 ରିଖର ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅରୁଣ ଜେଟଲୀ ଏବଂ ନବୀନ ଚାୱଲା ।

ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଆର.ଏଫ. ନରିମାନ, ଏ.ଏସ. ଭାସ୍କେ ଏବଂ ସୁନୀଲ କୁମାର ଜୈନ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ଅରିଜିତ ପଶାୟତ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି : ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ଯଦିଓ ନଗର ଏବଂ ଯୋଜନା ବିଭାଗ, ମୁଖ୍ୟ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବାକୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 2 ର ଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆବେଦନକୁ ସମର୍ଥନ କରି ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ଆମ୍ଭେ ଏହି ଦିଗକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଭାବୁନାହୁଁ । 8.10.2004 ରେ ନୋଟିସ ଜାରି କରିବା ସମୟରେ, ଏହା ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ବ୍ୟାବହାରିକ ରୂପେ ଅଣ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଏବଂ ଅଯୌକ୍ତିକ ହୋଇଥିବାରୁ, ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବାତିଲ

କରି ରଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମୂଳକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ନୂତନ ବିଚାର ଏବଂ ଫଏସଲା ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀମାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ଅରୁଣ ଜେଟଲୀ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ନଥିଲେ ଯେ କାହିଁକି ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 2 ଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ/କିମ୍ବା ଯୋଗ୍ୟତା ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ କରୁଥିଲେ । ଏହାର ଉତ୍ତରରେ ଶ୍ରୀ ଆର. ଏଫ. ନରିମାନ, ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 1 ପକ୍ଷରୁ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଶ୍ରୀମାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 2 ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଯୋଗ୍ୟତା ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ପାଲଟା ଜବାବରେ ବିଭିନ୍ନ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ।

ଆମ୍ଭେ ଜାଣିବାକୁ ପାଉଛୁ ଯେ ରିଟ ଆବେଦନ ଯୋଗ୍ୟତା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହିତ ଜଡ଼ିତ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯେଉଁ ଉପାୟରେ ରିଟ ଆବେଦନର ଫଏସଲା କରିଛନ୍ତି ତାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାର ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖା ଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ମନଯୋଗ ନ ଦେବାର ଏକ ଆଦିକାଳ ରୀତିର ମାମଲା ଅଟେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନେକ ମାମଲାରେ ଯୌକ୍ତିକତା ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସୂଚିତ କରିଛନ୍ତି ।

ଏପରିକି ପ୍ରଶାସନିକ ଆଦେଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲର୍ଡ ଡେନିଙ୍ଗ, ଏମ.ଆର., *ବ୍ରିନ୍* ବନାମ *ଆମାଲଗାମେଟେଡ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟର ୟୁନିଅନ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କୃତ, [1971]* 1 All ଇ.ଆର. 1148 "ଉତ୍ତମ ପ୍ରଶାସନର ମୌଳିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏରେ କାରଣ ପ୍ରଦାନ" । ଆଲେକଜାଣ୍ଡର ମେସିନାରୀ (ଡୁଡ଼ଲି) ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ *କ୍ରାବଟ୍ରି,* [1974] ଆଇସିଆର 120 ଏନଆଇଆରସି ରେ ଏହା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା: " ଯୌକ୍ତିକତା ଦର୍ଶାଇବାରେ ବିଫଳତା ନ୍ୟାୟକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ସହିତ ସମାନ । ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ବିବାଦ ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କିମ୍ବା ଉପସଂହାରରେ ପହଞ୍ଚିବା ସହିତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମନ ମଧ୍ୟରେ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଜୀବନ୍ତ ସଂଯୋଗ ।" ଯୌକ୍ତିକତାଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟଗତତାକୁ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠତାରେ ବଦଳାଇଥାଏ । କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ ଏଥିପାଇଁ ଅଟେ ଯେ ଯଦି ନିର୍ଣ୍ଣୟ "ସ୍ଫିନକ୍ସର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଚେହେରା" ପ୍ରକାଶ କରେ, ଏହା, ଏହାର ନୀରବତା ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ଆବେଦନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବା କିମ୍ବା ନିର୍ଣ୍ଣୟର ବୈଧତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟିକ ସମୀକ୍ଷାର କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ପ୍ରକୃତପକ୍ଷେ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପାରେ । କାରଣର ଅଧିକାର ଏକ ସୁଦୃଢ଼ ନ୍ୟାୟିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏକ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅଂଶ ଅଟେ । ଅନ୍ୟ ଏକ ଯୁକ୍ତି ଏହିକି ଯେ ପ୍ରଭାବିତ ପକ୍ଷ ଜାଣିପାରିବେ ଯେ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କାହିଁକି ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯାଇଛି । ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟର ଏକ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶର କାରଣମାନ ଉଚ୍ଚାରିତ କରିବା ଅଟେ, ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଏକ ଖୋଲା-କଥନ ।" ଏକ ସ୍ଫିଂକ୍ସର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଚେହେରା" ସାଧାରଣତଃ ଏକ ନ୍ୟାୟିକ କିମ୍ବା ଅର୍ଦ୍ଧ-ନ୍ୟାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଅସଙ୍ଗତ ଅଟେ । *ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ୟୁନାଇଟେଡ୍ କମର୍ସିଆଲ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* ବନାମ *ପି. ସି. କକ୍କର,* [2003] ଏସସିସି 364 ।

ଶ୍ରୀମାନ ବରିଷ୍ଠ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଆର.ଏଫ. ନରିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଏକ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଏହା ଯେ ଯେହେତୁ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 2 ଆବାସ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷଜ୍ଞତା ସହିତ ପ୍ଲାନିଂରେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଉପାଧି ହାସଲ କରିଥିଲେ, ତେଣୁ ସେ ଆବଶ୍ୟକ ଯୋଗ୍ୟତା ପୂରଣ କରିଥିଲେ । ଏହି ମୌଳିକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇନଥିଲା, ଯଦିଓ ଏପରି ଆଭିମୁଖ୍ୟର ଗ୍ରହଣୀୟତା ବିଷୟରେ ବିବାଦ ଥିଲା ।

ତେଣୁ, ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ କୌଣସି ମତାମତ ପ୍ରକାଶ ନ କରି, ଆମ୍ଭେ ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ନୂତନ ବିଚାର ପାଇଁ ମାମଲାଟିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଉଛୁ ।ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତର ସମର୍ଥନରେ ଯୌକ୍ତିକତା ଲିପିବଦ୍ଧ କରି ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମୂଳକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବେ ।

ଶ୍ରୀମାନ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀ ନରିମାନ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ 28 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 2004 ରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ସଂଖ୍ୟା 2 ତାଙ୍କ ପୂର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ଇସ୍ତଫା ଦେବା ପରେ ଅଧିକାରୀ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ବିଷୟଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୁକ୍ତତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ନୂତନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଯିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ତାଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ । ତେବେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଅନ୍ତରୀଣ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରି ଆମ୍ଭେ ମାମଲାର ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ କୌଣସି ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରୁନାହୁଁ ।

ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନଟିର ଫଏସଲା କରାଯାଉଛି ।

ଆର.ପି.

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ